

اختلالات طيف أوتيسم

سرشناسه	: صمدی، سیدعلی، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور	: اختلالات طیف اتیسم / نویسندگان سیدعلی صمدی، روی مک کانکی.
مشخصات نشر	: تهران: دوران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۵۳۹ ص.
شابک	: 978-600-6208-81-7
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲].
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
موضوع	: درخودماندگی.
موضوع	: Autism
موضوع	: افراد مبتلا به درخودماندگی - مراقبت.
موضوع	: Autistic people - Care
موضوع	: افراد مبتلا به درخودماندگی - توانبخشی.
موضوع	: Autistic people - Rehabilitation
موضوع	: افراد مبتلا به درخودماندگی - زبان.
موضوع	: Autistic people - Language
شناسه افزوده	: مک کانکی، روی، ۱۹۴۴م.
شناسه افزوده	: McConkey, Roy
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ص ۸ الف / ۵۵۳ RC
رده بندی دیویی	: ۶۱۶/۸۵۸۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۰۹۴۴۲

اختلالات طیف اُتسیم

نویسندگان:

دکتر سیدعلی صمدی
پروفسور روی مک کانکی

نشر دوران

www.didavarbook.com

info@didavarbook.com

اختلالات طیف اُتیسم

نویسندگان:

دکتر سیدعلی صمدی

پروفیسور روی مککانکی

چاپ اول، پاییز ۱۳۹۰؛ چاپ دوم زمستان ۱۳۹۶

(چاپ اول ویرایش دوم)

تیراژ: ۲۱۰ نسخه

حروفچینی و صفحه‌آرایی:

حروفچینی ہما (امید سیدکاظمی)

چاپ و صحافی: چاپ دیجیتال دیدآور

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است

مرکز پخش:

کتاب دیدآور

خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان روانمهر شرقی، پلاک ۸۴، ساختمان دیدآور، طبقه اول

تلفن: ۶۶۹۵۴۷۴۸ (۸ خط) / تلفکس: ۶۶۹۶۱۶۲۲

قیمت: ۴۲۰۰۰۰ ریال

تقدیم به بهروز و سایر دانشجویان عزیزمان
در ایران و ایرلند شمالی

فهرست مطالب

□ مقدمه ۱۳-۱۹

بخش اول: اختلالات طیف اُتیسْم (۲۱)

فصل ۱: تشخیص فرد دارای اختلالات طیف اُتیسْم	۲۳
اصول و مبانی اُتیسْم	۲۳
نقطه شروع فرآیند تشخیص اختلالات طیف اُتیسْم	۳۳
کلیاتی در مورد اختلالات طیف اُتیسْم	۳۴
استفاده از اصطلاح اختلالات طیف اُتیسْم به عنوان یک طبقه تشخیصی	۳۶
اختلالات طیف اُتیسْم در ویرایش‌های مختلف کتاب راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی	۴۲
ویژگی‌های اختلالات طیف اُتیسْم در کتاب راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی - ویرایش چهارم (DSM-IV)	۴۴
بخشی از اختلال‌هایی که در زیر چتر «طیف اُتیسْم» قرار می‌گیرند	۴۵
مثلث نقص در گروه افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم	۵۴
جلوگیری از اشتباهات معمول در هنگام تشخیص	۵۵
علائم وجود اختلالات طیف اُتیسْم	۵۵
نتیجه‌گیری	۶۰
ویرایش پنجم کتاب راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی	۶۳
اختلال ارتباطات اجتماعی (عملی) چیست؟	۸۹
فصل ۲: اثر اختلالات طیف اُتیسْم بر زندگی فرد	۹۵
تجربه والدین	۹۶
افراد مشهور دارای اختلالات طیف اُتیسْم	۹۶

فصل ۳: علائم هشداردهنده مبنی بر وجود اختلالات طیف اُتیسْم	۱۰۵
سایر علائم اختلالات طیف اُتیسْم	۱۰۸
اختلالات طیف اُتیسْم در بزرگسالان	۱۱۱
فعالیت‌هایی که در صورت مشاهده علائم اختلالات طیف اُتیسْم انجام می‌شود	۱۱۲
فصل ۴: علل اختلالات طیف اُتیسْم – افسانه‌ها و سوء تفاهم‌های موجود در این زمینه	۱۱۵
نقش عامل ژن در اختلالات طیف اُتیسْم	۱۱۶
نقش محیط در اختلالات طیف اُتیسْم	۱۱۹
سوء تفاهم‌های رایج در مورد اختلالات طیف اُتیسْم	۱۲۲
خلاصه	۱۲۳
فصل ۵: افزایش میزان تشخیص اختلالات طیف اُتیسْم	۱۲۵
مقایسه آمار ارائه شده از جانب کشورهای مختلف	۱۲۶
میزان شیوع اختلالات طیف اُتیسْم	۱۲۸
علل وجود تفاوت در میزان شیوع اختلالات طیف اُتیسْم	۱۲۹
فصل ۶: میزان شیوع اختلالات طیف اُتیسْم در ایران	۱۳۱
فعالیت‌های انجام شده برای افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم در ایران	۱۴۳
خلاصه و نتیجه‌گیری	۱۴۵
تغییر فرهنگ غالب بر جوامع در ارتباط با اُتیسْم	۱۴۶
سن کودکان	۱۴۷
نوع مدرسه	۱۴۹
تفاوت میان اصطلاح اختلالات طیف اُتیسْم و اختلالات گسترده رشد	۱۵۰
فصل ۷: تأثیر اختلالات طیف اُتیسْم بر خانواده	۱۵۳
تأثیر اختلالات طیف اُتیسْم بر خانواده در ایران	۱۵۵
تأثیرات کلی نگهداری از فرزند دارای اختلالات طیف اُتیسْم در والدین در ایران	۱۶۴
باورهای والدین ایرانی در مورد علل بروز اختلالات طیف اُتیسْم	۱۷۲
متخصصانی که در ایران اختلالات طیف اُتیسْم را تشخیص می‌دهند	۱۷۶
خدمات و حمایت‌های موجود برای والدین افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم	۱۷۹
حمایت‌های رسمی برای والدین افراد دارای فرزند اُتیسْم در ایران	۱۸۲
حمایت‌های غیررسمی برای والدین افراد دارای فرزند اُتیسْم در ایران	۱۸۴
خلاصه و نتیجه‌گیری	۱۸۷
اثر مثبت حضور فرد دارای اختلالات طیف اُتیسْم بر اعضای خانواده	۱۹۱
فصل ۸: نیازمندی والدین به دریافت حمایت	۱۹۳

۱۹۳ خدمات مربوط به حمایت‌های زودهنگام
۱۹۷ حمایت از والدین در فاصله میان تشخیص و جایگزینی در مدرسه در خارج از ایران
۱۹۸ مداخلات زودهنگام حمایتی ضروری و مورد نیاز والدین ایرانی
۱۹۹ هدف برنامه مداخلات زودهنگام
۲۰۹ برنامه مداخله زودهنگام امید برای والدین ایرانی دارای کودکان دارای اختلالات طیف اتیسم
۲۲۰ آموزش متخصصان در ارتباط با اختلالات طیف اتیسم در ایران
۲۳۰ حمایت از والدین و افراد دارای اتیسم در بزرگسالی

بخش دوم: فرآیند تشخیص با تأکید بر زبان و ارتباط (۲۳۷)

۲۳۹ فصل ۹: فرآیند تشخیص
۲۴۲ غربال
۲۴۳ ابزارهای ارزیابی موجود
۲۴۴ نحوه نمره‌گذاری چک‌لیست چات
۲۴۵ آزمون تعدیل شده چات
۲۴۷ ویرایش جدید آزمون ام - چات به نام ام - چات آر
۲۵۲ آزمون پرسشنامه ارتباط اجتماعی (آزمون اس. سی. کیو)
۲۵۳ آزمون غربال اتیسم در دوسالگی (ستات)
۲۵۳ آزمون غربال هیوا برای غربال کودکان ایرانی
۲۶۱ سیاهه کیفی اتیسم در کودکان (کیو - چات)
۲۶۱ افرادی که آزمون‌های غربالگری را اجرا می‌کنند
۲۶۲ ابزارهای تشخیصی
۲۶۵ آزمون‌های تشخیصی
۲۶۶ انواع ارزیابی‌های تشخیصی
۲۶۸ ابزارهای تشخیصی
۲۷۱ گزارش تشخیصی
۲۷۵ فصل ۱۰: تشخیص افتراقی
۲۸۱ نارسایی‌های همراه با اختلالات طیف اتیسم
۲۹۲ تشخیص اختلالات طیف اتیسم در بزرگسالان
۲۹۳ فصل ۱۱: نقش گسترده‌تر ارزیابی
۲۹۳ انواع ارزیابی‌ها
۳۰۱ فصل ۱۲: گفتار، زبان و ارتباط در اختلالات طیف اتیسم

۳۰۱ در نظرگیری ارتباط و زبان

۳۰۲ اکتساب اولیه زبان در اختلالات طیف اُتیسْم

۳۰۳ تأکیدی ویژه بر زبان و اختلالات طیف اُتیسْم

۳۰۴ دشواری های ارتباطی

۳۰۵ زبان، گفتار و ارتباط در کودکان دارای اُتیسْم

۳۰۶ توصیه هایی برای تسهیل فرآیند ارتباط و رشد زبان در کودکان دارای اختلالات طیف اُتیسْم

۳۰۸ استفاده از نظام حمایت های بصری

بخش سوم: مروری بر استراتژی های مداخله ای در اختلالات طیف اُتیسْم (۳۱۵)

فصل ۱۳: منظور از مداخله چیست؟ ۳۱۷

۳۱۷ مداخله و انواع آن

۳۱۸ انتخاب روش مداخله ای مناسب

۳۱۹ اثر دارونما

۳۲۰ تصمیم گیری در مورد عدم انجام مداخله

۳۲۱ نتیجه گیری

۳۲۲ مروری بر روش های مداخله ای در اختلالات طیف اُتیسْم

۳۲۳ طبقه بندی برنامه های مداخله ای

۳۲۶ مداخلات خط اول که بر آموزش مهارت های ارتباطی - شناختی تأکید دارند

فصل ۱۴: مداخلات روانی - آموزشی ۳۵۵

۳۵۶ مداخلات جامع اولیه رفتاری

۳۵۸ آموزش و تربیت کودکان دارای اُتیسْم و ناتوانی های ارتباطی (تیچ)

۳۷۷ نظام برقراری ارتباط با استفاده از تبادل تصویر (پکس)

۳۸۴ TM داستان های اجتماعی

۳۸۷ درمان با استفاده از فعالیت های زندگی®

فصل ۱۵: مداخلات تکمیلی ۳۹۱

۳۹۳ مداخله غذایی

۳۹۵ روش دی. آی. آر.

۳۹۷ برنامه سان - ریز

۴۰۰ درمان به روش یکپارچگی حسی

۴۰۲ یکپارچگی حسی، علوم عصبی و ارتباط آنها با یکدیگر

۴۱۸ آموزش انسجام شنیداری

۴۱۹ تعامل همه جانبه

۴۳۹	فصل ۱۶: رویکردهای گزینشی در اُتیسم.....
۴۳۹	رویکردهای گزینشی
۴۴۵	حل مشکلات و مسائل مربوط به رویکردهای گزینش
۴۴۷	درمان‌های ارائه شده توسط گروه متخصصان متحد بهداشت برای اختلالات طیف اُتیسم.....
۴۴۷	گفتاردرمانی
۴۴۹	کاردرمانی
۴۵۱	فیزیوتراپی
۴۵۵	فصل ۱۷: برنامه‌ریزی انفرادی و سهمیم کردن خانواده‌ها در این برنامه‌ها
۴۵۹	سهمیم کردن والدین و اعضای خانواده
۴۶۰	اضطراب والدین

بخش چهارم: فرد دارای اختلالات طیف اُتیسم در جامعه (۴۶۵)

۴۶۷	فصل ۱۸: مقدمه‌ای بر انسجام اجتماعی
۴۷۰	دیدگاه افراد کنارگذاشته شده از جامعه
۴۷۲	تجربه والدین
۴۷۳	پیامدهای کنارگذاشته شدن و حذف افراد از جامعه
۴۷۵	فصل ۱۹: تقویت مهارت‌های اجتماعی و خلق فرصت‌های اجتماعی
۴۷۵	وضعیت‌های اجتماعی
۴۷۷	آمادگی انجام فعالیت‌های اجتماعی
۴۷۹	آموزش جامعه
۴۸۰	کسب مهارت‌های اجتماعی
۴۸۱	مهارت‌های اجتماعی از چه اجزایی تشکیل شده‌اند؟
۴۸۲	تقویت مهارت‌های اجتماعی
۴۸۵	فصل ۲۰: آموزش فراگیر
۴۸۶	سال‌های نخستین
۴۸۶	آموزش کارکنان به منظور انجام مداخله در سال‌های نخستین زندگی فرد
۴۸۸	ثبت نام در مدارس
۴۸۸	رضایت والدین
۴۹۰	دیدگاه مربیان و آموزگاران
۴۹۲	دیدگاه همکلاسی‌ها
۴۹۲	مدارس متوسطه
۴۹۵	خلاصه و جمع‌بندی مطالب ارائه شده در زمینه آموزش افراد دارای اختلالات طیف اُتیسم

فصل ۲۱: محیط حرفه‌ای فراگیر ۴۹۷

اشتغال حمایتی ۵۰۰

میزان کارایی اشتغال حمایتی در گروه افراد دارای اختلالات طیف اُتیسزم ۵۰۱

فصل ۲۲: بازنگری مفهوم ناتوانی ۵۰۷

آیا اختلالات طیف اُتیسزم نشانگر نقصی در فرد است؟ ۵۰۷

آیا اختلالات طیف اُتیسزم نوعی ناتوانی اجتماعی است؟ ۵۰۸

طبقه‌بندی بین‌المللی از نوع عملکرد ۵۱۰

تبدیل مشارکت به واقعیت ۵۱۲

خلاصه و نتیجه‌گیری ۵۱۳

□ منابع ۵۱۵

□ نمایه ۵۳۵

پیشگفتار چاپ دوم کتاب

این پیشگفتار در زمانی نوشته می‌شود که از چاپ نخست کتاب کم و بیش پنج سال می‌گذرد و این کتاب در این زمان بخت خواننده شدن و دیدن را به دست آورد، در بیش از ۵۰ کارگاه آموزشی در سرتاسر ایران به عنوان بن‌مایه بنیادی در نظر گرفته شد و مورد استفاده شرکت‌کنندگان در این کارگاه‌ها قرار گرفت. تصمیم‌گیری برای چاپ دوم هنگامی انجام شد که با بیرون آمدن ویرایش پنجم کتاب راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی اُتیسم طبقه‌بندی و نشانه‌ها و شاخص‌های وابسته به آن با دگرگونی‌هایی ساختاری روبرو شد. در ویرایش نوین کتاب این دگرگونی‌ها در نظر گرفته شده‌اند و بخش گسترده‌ای از کتاب به بازگویی این امراض اختصاص داده شده است. به علاوه در طی این چند سال یافته‌های برآمده از پژوهش‌ها انجام شده امیدهای بیشتری در ارتباط با بهبود شرایط افراد دارای اُتیسم در سطح جهان ایجاد کرده و میزان دریافت ما را از این شرایط و نیازهای این افراد بیشتر کرده است. این یافته‌ها نیز به کتاب اضافه شدند و در بخش‌های گوناگونی به آن‌ها اشاره می‌شود. در ارتباط با یافته‌های برآمده از پژوهش در ایران هرچند جای امیدواری وجود دارد ولی این یافته‌ها اندک بوده و با توجه به توانایی و گنجایش جامعه علمی ایران چشم‌داشت بیشتری وجود داشت. در هر حال در بخش‌های غربال و تشخیص و نیز میزان شیوع در ایران آگاهی‌های به دست آمده به کتاب اضافه شده است. این امیدواری وجود دارد که تا زمان ارائه ویرایش تازه‌تری در آینده یافته‌های بیشتری در ارتباط با اُتیسم در ایران وجود داشته باشد که مورد استفاده قرار گیرد. در ویرایش نوین کتاب شیوه نگارش و نیز واژگان و عبارت‌های مورد استفاده در ویرایش پیشین نیز مورد بازبینی قرار گرفت و تغییراتی اساسی کرد. امید است این ویرایش از کتاب نیز جایگاه درخور و شایسته خود را یافته و مورد توجه جامعه قرارگیرد و شرایط افراد دارای اُتیسم و خانواده‌های آنان را بهبود بخشد.

سیدعلی صمدی

متخصص اختلالات رشدی و هوشی

عضو دپارتمان تحقیقات پرستاری دانشگاه آلستر

مقدمه (الف)

به راستی معجزه بزرگی است که تعداد بسیار زیادی از کودکان بدون کوشش و تلاشی بیش از حد معمول، به افرادی صالح و شایسته تبدیل می‌شوند. بسیاری از والدین چنین مسیر رشدی را بدون نیاز به کوششی فراتر از حد معمول برای فرزندشان به دست می‌آورند، اما برای والدینی که دارای فرزندی با ناتوانی‌های جسمی، شناختی، عاطفی و اجتماعی هستند مسیر رشد به راحتی طی نخواهد شد. با استفاده از دانش نوین تا حدی در شناسایی نیازها و طبقه‌بندی مشکلات این گروه از کودکان پیشرفت‌هایی کرده‌ایم. دستاوردها و دانش امروز ما در ارتباط با اختلالات طیف اُتیسْم، مثال خوبی از این پیشرفت است. این گروه از کودکان دارای مشکلات اساسی در برقراری ارتباط با دیگران هستند. دشواری‌های دیگری نیز باعث پیچیدگی بیشتر این اختلال می‌شود، زیرا در اغلب موارد اختلالات طیف اُتیسْم همراه با نقایص دیگری مانند ناتوانی‌های هوشی بروز می‌کنند. در سال‌های اخیر شمار افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم در جوامع غربی به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. تشخیص زود هنگام، اولویتی است که خانواده‌ها می‌توانند با راهنمایی و توصیه‌های لازم به منظور برآوردن نیازها و غلبه بر مشکلات فرزندشان به دست آورند و از این طریق رشد فرزندشان را در مراحل اولیه کودکی به شکل فعالانه‌ای تسهیل بخشند. در سطح بین‌المللی نیز گستره‌ای از روش‌های خاص برای ارائه خدمات مختلف به افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم تدوین شده و در حال حاضر مورد استفاده قرار می‌گیرد. با اعتماد کامل می‌توان گفت که بعضی از این روش‌ها با بعضی از افراد طیف اُتیسْم مفید بوده و کارایی دارد. اما همان‌گونه که هیچ شیوه‌ای نمی‌تواند به طور کامل تمامی چالش‌ها و دشواری‌های فراروی یک فرد دارای اختلال اُتیسْم و خانواده‌اش را توصیف کند، هیچ روشی نیز وجود ندارد که بتواند اختلالات طیف اُتیسْم را به طور کامل شفا دهد. برای مداخله در اختلالات طیف اُتیسْم، گستره‌ای از روش‌ها و مجموعه‌ای از آنها می‌تواند مفید باشد، اما این مجموعه روش باید بر پایه‌ای استوار – که همانا حمایت از رشد کودک است – بنا شود. این پایه استوار عبارت است از عشق، هدایت، آموزش والدین، خواهران و برادران و دایره بزرگتر اعضای خانواده.

در این کتاب خواهید دید که تشخیص اختلالات طیف اُتیسْم چه عوارضی برای کودک خواهد داشت. در این کتاب، بر ضرورت و چگونگی ارائه خدمات و حمایت‌های مورد نیاز خانواده کودک دارای اختلالات طیف اُتیسْم تأکید شده است تا از این طریق بتوانند ارتباط بهتری برقرار کنند؛ به افراد اجتماعی تری تبدیل شوند و سطح کیفیت زندگی همه اعضای خانواده خود را ارتقاء دهند. اطلاعات ارائه شده در این کتاب را از میان جدیدترین پژوهش‌های بین‌المللی برگزیده و از تازه‌ترین کتاب‌ها و منابع استفاده کرده‌ایم. اما مهم‌تر از تمام این موارد اطلاعات دست‌اولی است که بر اساس پژوهش‌های دکتر سیدعلی صمدی از ایران به دست آوردیم و به کتاب افزودیم. شانس بزرگی بود که شخصاً به ایران آمدم و بدون واسطه با والدین و متخصصان ملاقات کردم، در این ملاقات‌ها اطلاعات ارزشمندی در ارتباط با تلاش‌هایی که برای برآوردن نیازها و ارائه خدمات به افراد دارای اختلالات طیف اُتیسْم انجام می‌شود کسب کردم. جای هیچ تعجبی نیست که بسیاری از نگرانی‌های والدین ایرانی موضوعات مشترکی بودند که من از والدین دیگر در اغلب کشورهای دنیا شنیده بودم، زیرا که انسانیت عنصر مشترکی است که بین تمامی ما وجود دارد. با وجود این، به دلیل اینکه فرهنگ‌های مختلف به شیوه‌های متفاوت و مخصوص خود به یک جریان واکنش نشان می‌دهند، مستند کردن این واکنش‌ها و تعیین موارد تفاوت امری مهم و حائز اهمیت است. امیدواریم آنچه در این کتاب آورده شده است برای جامعه ایران مفید باشد، زیرا کتاب حاضر کمک شایان توجهی به ادبیات موجود دنیا، در ارتباط با اختلالات طیف اُتیسْم می‌کند. با افزایش اطلاعات در ارتباط با اُتیسْم و تنوع ابزارهای تشخیصی، ایران نیز مانند سایر کشورها شاهد شناسایی بیشتر این افراد و در نتیجه افزایش افراد نیازمند به حمایت خواهد بود، بنابراین، این کتاب نوعی سرمایه‌گذاری برای هزاران کودکی خواهد بود که در آینده به این دنیا قدم خواهند گذاشت. امیدواریم آن گروه از کودکان اعضای دوست‌داشتنی تری در خانواده‌های خود باشند و تجارب بهتری را به عنوان شهروندانی ارزشمند در کنار گروه همسالان خود به دست آورند.

پروفسور روی مک‌کانکی

رئیس مرکز پژوهشی ناتوانی‌های هوشی و رشدی در دانشگاه آلستر

مقدمه (ب)

نخستین تجربه من در مورد ارتباط با افراد دارای نیازهای ویژه به دهه پنجاه شمسی برمی‌گردد، زمانی که در دوره ابتدایی یکی از همکلاسی‌هایم فردی دارای نیازهای ویژه بود. برادر این فرد نیز همکلاس ما بود. خانم معلم کلاس ما موافقت کرده بود که او در کلاس و همراه با ما درس بخواند. حضور وی بیشتر به عنوان مستمع آزاد بود، اما فعالیت‌های درسی و تکالیف کلاسی وی علی‌رغم سطح توانمندی‌اش نشانگر مسئولیت‌پذیری و علاقه‌مندی شدید وی به حضور در جامعه بود. او چندین سال بزرگتر از ما بود و با حضور یک‌ساله خود در میان ما لذت درک تفاوت‌ها و حضور فردی متفاوت با نیازهای ویژه را به ما آموخت. بعدها و در دهه شصت زمانی که در دبیرستان درس می‌خواندم فرزند یکی از همسایگان را که دارای نیازهای ویژه بود، دیدم. وی که پسر ۴ یا ۵ ساله بود گاهی از باز بودن درب منزلشان و یا کم‌توجهی لحظه‌ای مراقبان‌ش استفاده می‌کرد و به کوچی می‌آمد و وارد خانه یکی از همسایگان می‌شد. یک بار وارد حیاط خانه ما شد و بدون کلمه‌ای حرف تنها ایستاد و به من نگاه کرد و در برابر نگاه و پرسش متقابل من نگاهش را دزدید و با هدایت عمه‌اش که خود نیازمند حمایت‌های ویژه بود و تنها کارش مراقبت و نگهداری از برادرزاده‌اش بود - به منزلشان برگردانده شد. در اواسط دهه شصت زمانی که دانشجوی دوره کارشناسی بودم و به دلیل موشک‌باران تهران مجبور شدم یک ترم را در کنار برادر کوچک‌ترم - که دانشجوی پزشکی در مشهد بود - درس بخوانم، در آنجا برای بار سوم با این گروه از افراد از نزدیک در یک نمایشگاه که برای نمایش آثار هنری آنان تشکیل شده بود، برخورد کردم. امروزه که اطلاعاتم را در این ارتباط مرور می‌کنم، می‌بینم که اغلب این افراد علی‌رغم نوع تشخیص، سطح توانایی و یا نیازمندی‌هایی که داشتند در یک نقص مشترک بودند و آن ناتوانی در برقراری ارتباط دوجانبه و معنی‌دار بود. نمی‌دانم سرنوشت این گروه از افراد چه شد، اما حضور آنها و تجربه‌ای که از برخورد با آنها کسب کردم به من کمک کرد تا مسیر کسب تجاربیم را مشخص‌تر کنم. حضور در دانشگاه آلستر و عضویت در انجمن اُتیسم والدین و متخصصان ایرلند شمالی برای مدت چهار سال به من کمک کرد تا تجارب لازم برای شناسایی، ارزیابی و انجام مداخلات در اختلالات طیف اُتیسم را در طی دوره‌های آموزشی مختلف

کسب کنم. در این مدت چندین بار به ایران دعوت شدم تا دوره‌هایی مانند شناسایی علائم، روش‌های نوین ارزیابی و آموزش تیچ و پکس^۱ را در کارگاه‌های آموزشی مختلف برای متخصصان و علاقه‌مندان برگزار کنم. گوشه‌هایی از این تجارب در این کتاب منعکس شده است. جرقه اصلی این کتاب زمانی زده شد که به همراه پروفیسور مک‌کانکی از شهر «دری»^۲ به سمت بلفاست برمی‌گشتیم و در ضمن یک بحث مفصل در ارتباط با شیوه‌های افزایش آگاهی از اُتیسْم در جامعه به اهمیت نقش وجود منابع در این جریان رسیدیم و من متوجه شدم که یکی از اصلی‌ترین راه‌های افزایش سطح آگاهی و اطلاعات در ارتباط با اُتیسْم، کتاب نسبتاً مفصلی است که بتواند مباحث مختلف پیرامون این اختلال را یک جا گردآوری کند. چارچوب این کتاب برگرفته از دوره‌ای اینترنتی بود که برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه آلستر به کمک پروفیسور مک‌کانکی تدوین شده بود. کتاب برگرفته از این دوره نسبتاً جامع در طی سه سال از جنبه‌های مختلف تغییرکرد و توسعه یافت، اطلاعات مختلفی به آن اضافه شد و بخش‌های مختلفی از آن حذف شدند. در طی این مدت به کمک پروفیسور مک‌کانکی و دکتر کلی^۳ یافته‌های حاصل از پژوهش‌های خود را در قالب چندین مقاله علمی منتشر کردیم. در تعدادی از آنها یافته‌های نوینی را که در ارتباط با اختلالات طیف اُتیسْم به دست آورده بودیم با سایر متخصصان و علاقه‌مندان در میان گذاشتیم. در این کتاب این یافته‌ها به طور مفصل مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند و بالاتر از آن تجارب شخصی من در ضمن تدریس آزمون‌های تشخیص اختلالات طیف اُتیسْم، ارزیابی نقش والدین در اختلالات طیف اُتیسْم و اُتیسْم و فرهنگ در دانشگاه آلستر بود که ماحصل آن در قالب فصول مختلف به بخش‌های این کتاب اضافه شد. امیدوارم محصول تجارب ما که در این کتاب گردآوری شده است مورد توجه متخصصان، دانشجویان، درمانگران و والدین قرار گیرد. در اینجا لازم است که از خانم‌ها تروسکه حسینی و فاطمه صمدی که متون اولیه و نهایی این کتاب را خواندند و پیشنهادهای باارزشی در جهت اصلاح آنها ارائه کردند، تشکر کنم.

سیدعلی صمدی

دکتر در اختلالات رشدی و هوشی

عضو افتخاری مرکز پژوهشی ناتوانی‌های هوشی و رشدی در دانشگاه آلستر

۱. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این روش‌ها به فصل ۱۴ این کتاب مراجعه کنید.

2. Derry

3. Kelly

خواننده گرامی:

نظر خود در ارتباط با این کتاب را می‌توانید با استفاده از آدرس ایمیل

samadisa@yahoo.com

با نویسندگان در میان بگذارید. از شما به خاطر وقتی که به این امر اختصاص می‌دهید

متشکریم.